

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Székhelyi tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy évre 3 kor. 50
Fél évre 1 " 20
Hónapra 7 " 7

Összeomlott orosz támadások a besszarábiai határon

Oroszok vesztesége nagy
Montenegrói helyzet változatlan

Budapest, dec. 29.

Orosz hadszíntér:

Besszarábiai határon ellenség megismételte erős tüzérségi tüzellel bevezetett támadását. Az előző naphoz hasonló módon támadó oszlopai mindenütt, helyenkint közvetlenül akadályaink előtt összeomlottak puská és ágyutűzünkben. Oroszok vesztesége nagy Burkanowtól keletre erősebb orosz csapatok elől néhány biztosító osztagot 15-állásunkhoz közelebb vontunk vissza. Wolhyniában helyenkint ágyuharc volt.

Olasz hadszíntér:

A déli és délkeleti tiroli fronton tegnap is tartott olaszok élénkebb tevékenysége. A Lugano-szakaszon a Monte Carbolino ellen egy ellenséges támadást visszautasítottunk. Ugyancsak megfiúsultak ellenségnek éjjeli vállalkozásai a Col di Lana vidéken. Tengerparton több helyen ágyu, kézigránát és aknavető harcok voltak.

Montenegrói hadszíntér:

Helyzet változatlan. Különös esemény nem volt. Höfer.

Olasz—görög féltékenykedés

Berlin, december 29.

A „Berliner Tageblatt“ Luganóból jelenti: Az olasz sajtó a görög diplomáciának Valona megszállásának ügyében tett lépéseit igen barátságosan fogadta. A „Tribuna“ az albániai expedíció célja felőli kérdést abszurdnak, de különösen alkalmatlannak találja arra, hogy a két ország barátságos viszonyát megerősítse. Az „Idea Nazionale“ reméli, hogy a kormány elutasító választ fog adni. A Secolo szerint Görögország a választások óta entente ellenesebb, mint valaha, nincs egyéb hátra, mint hatalmas lelkét adni Görögországnak.

A franciák is több helyen támadnak

A német nagyfőhadiszállás jelei:

Nyugati hadszíntér:

Egy ellenséges monitor tüzelése Westende fűrdőben 3 lökést, köz-

tük 2 asszonyt megölt. Az arcvonalon időről időre élénk tüzérségi és kézigránát harcok fejlődtek ki. A Hirssteinen a franciák ma reggel előretörést intéztek ellenünk. Közelebbi jelentések még nem érkeztek.

A soissonsai pályaudvar élénk vonatforgalmát tüzérségünk tüzállá vette. A franciák nem régiben

a pályaudvar közvetlen közelében lévő kórházat nyilván a pályaudvar védelmére vörös kereszt lobogóval látták el. A kórház közel lévén a pályaudvarhoz, véletlen találatok nincsenek kizárva.

Keleti hadszíntér:

A Brasina mentén, valamint Cartorijaztkói északnyugatra és Berestianyal, orosz főderítő osztagokat visszavertünk.

Balkán hadszíntér:

A helyzet változatlan.

Legfőbb hadvezetőség.

Polivanov az orosz hadsereg új főparancsnoka

Berlin, dec. 29.

Stockholmból jelentik: Pétervárot híre jár, hogy az oroszországi nyugati front valamennyi hadserege fölé ismét egy főparancsnokot fognak kinevezni és a cár csupán a „legfőbb hadur“ címet tartja meg. Generalisszimusszá már legközelebb kinevezik Polivanov hadügyminisztert.

Ken yérjegy-rendszer január 10-től

A kormány rendelete

A kormány a hivatalos lap mai számában 4586 M. E. sz. alatt rendeletet tesz közzé, amelyben a kivételes intézkedésről alkotott törvény alapján a liszt- és kenyérfogyasztás szabályozásáról a következőket rendelí:

1916. január 10-től kezdve az egész ország területén bárkinek naponkint és fejenkint buza, rozs vagy árpaliszból vagy e gabonafajták keverékéből előállított lisztből legfeljebb kétszáznegyven grammot szabad fogyasztania.

Nehéz testi munkával foglalkozók részére ezt a mennyiséget a közigazgatási hatóság 300 grammra, a belügyminiszter pedig kivételes esetekben bárki részére szintén 300 grammra emelheti fel.

Óstermeléssel foglalkozók naponkint és fejenkint 400 grammot használhatnak fel.

Öt gramm liszt hét gramm kenyérnek számítandó.

Ezeket a lisztmennyiségeket mindenki elsősorban a saját készleteiből köteles fedezni.

Az említett gabonafajtákból előállított kenyeret január 10-től kezdve csak a közigazgatási hatóság által kibocsátott liszt- és

kenyérfogyasztási igazolványok ellenében szabad forgalomba hozni vagy vásárolni. Az igazolványokra vonatkozó rendelkezéseket a közigazgatási hatóság állapítja meg, a kiadásokat pedig a törvényhatóságok fedezik. A belügyminiszter elrendelheti, hogy egyes törvényhatóságok egyéb területekre vagy azok egyes részeire kölcsönösen érvényes igazolványokat állapítsanak meg.

Liszt- és kenyérfogyasztási igazolványra csak annak s olyan mértékben van igénye, akinek és amilyen mértékben a tulajdonában lévő liszt- vagy gabonakészlet az általa ezen rendelet értelmében felhasználható lisztmennyiséget nem fedezi.

Azok, akik rendszeresen ételleknek kiszolgáltatásával iparszerűen foglalkozó üzletekben, intézetekben, s. b. élnek, csak kenyérfogyasztási igazolványra tarthatnak igényt.

Vendéglők, kocsimák és ételk kiszolgáltatásával foglalkozó üzletek kenyeret csak az általuk bevont kenyérgyűjtővelvények ellenében szerezhetnek be. Lisztet pedig a hatóság előtt beigazolandó rendes vendégforgalmukhoz képest

Nagy Szilveszter-estély

fényes tombola nyereményekkel a KORONA-kávéházban.

az előírt aránynak megfelelően látandók el.

A hatósági rendelkezéseket a törvényhatóság első tisztviselője, Budapestén a városi tanács teszi meg.

Akinek 1916. augusztus 16-ik napjáig számítandó házi szükségletét, továbbá gazdasági szükségletét: meghaladó gabona- vagy lisztkészlete van, az a készletnek a szükségletet meghaladó részét a hatóság felhívására köteles maximális áron készpénzért a hatóság rendelkezésére bocsátani.

Gabonakészletek birtokosai liszt-szükségletük fedezésére annyi gabonát tarthatnak vissza, amennyi az illető lisztmennyiség előállításához az esetleg természetben kiszolgáltatandó őrleli díj, az elporlás, a korpa és a hulladék számbavételével szükséges.

Aki a rendelkezést megszegi, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, azonkívül a készletek elkobzásával és az összes költségek megérítésével büntethető.

Kenyérjegyek a fővárosban

A főváros élelmiszeri ügyosztályában a kenyérjegyek alkalmazásáról a következő felvilágosításokat kapták:

A törvényhatóságok mindegyikét pontos összeírást fognak készíteni a lisztkészletekről. Piaktókon fel fogják hívni a közönséget, hogy mindenki jelentse be, mekkora a lisztkészlete és a kinek feleslege lesz, attól maximális áron és készpénzen átveszik a felesleget. Mindenki könnyen kiszámíthatja, mennyi a feleslege, mert a háztartásban élelmiszerben levő minden személy után naponként 240 gramm lisztet vehet fel egészen 1916. augusztus 16-ig bezárólag. Ami ezen a mennyiségen felül van, az felesleg.

A nehezebb testi munkát végző emberek 300 grammot kapnak. Ezeknél valószínűleg a munkakönyv lesz a magasabb lisztmennyiség kiutalásának irányadó.

A büntetésből elkobzott lisztkészletek értékét a kormány eddig a rokkant katonák javára fordította és valószínűleg ezután is ők fogják kapni az elütkölés miatt elkobzott lisztkészletek ellenértékét.

Csanádmegye januári közgyűlése

Makó, dec. 29.

Csanádmegye törvényhatósági bizottsága 1916. év január 3-án (hétfőn) délelőtt 10 órakor évről-évre rendes közgyűlést tartt Hervay István alispán elnöke alatt.

A bő tárgysorozat pontjai közül azok, melyek különösebb érdeklődésre tartanak számot, a következők:

A vármegye alispánjának jelentése a közigazgatás elmúlt negyedévi ügymenetéről.

Sárosvármegye közönségének köszönő irata a sárosmegyei orsz. dultal falvak újjáépítésére megindított akció támogatásáért.

Debrecen sz. kir. város közönségének átirata a háborús viszo-

nyok következtében előállt jövedelmek megadóztatása végett a m. kir. kormányhoz intézett feliratának támogatása iránt.

Selmec- és Bálabánya sz. kir. város közönségének átirata a mesterséges drágítások és árfelhajtások megakadályozását célzó kormányrendeletek kiadása iránt a m. kir. kormányhoz intézett feliratának támogatása iránt.

Háromszékvármegye közönségének átirata a háború folyamán az ország területéről elszöktett egyének vagyonának elkobzása tárgyában a magyar országgyűlés képviselőházához intézett feliratának hasonlóellenű felirattal való támogatása iránt.

Makó rt. város képviselőtestületének határozata óvoda céljára telek vásárlás, illetve erre vonatkozó szerződés elfogadása tárgyában s ez ellen Dobai Kálmán városi képviselő felelőssége.

Ugyanannak határozata a makói Dmke. fininternátus támogatására évi 1000 korona segély megszavazása iránt.

Ugyanannak határozata dr. Bán Zsigmond volt városi főgyógyász nyugdíjügyében s ez ellen neze-

zeti felelőssége.

Ugyanannak határozata a drágasági pótlék ügyében intézkedő 294. kgy. sz. határozatának megváltoztatása iránt.

Ugyanannak határozata a 249. kgy. sz. határozatban fel nem sorolt egyéb városi alkalmazottak részére drágasági pótlék megszavazása iránt.

Ugyanannak határozata a tisztviselők, segéd és kezelőszemélyzet, szolgák és rendőrök részére drágasági pótlék megszavazása iránt.

Ugyanannak határozata a harmadik hadikölcsön jegyzése tárgyában.

Ugyanannak határozata a rendőrilegység részére szükséges lábbeliek természetben való kiszolgáltatásának megtagadása tárgyában s az ellen Rákossy Gyula felelőssége.

Ugyanannak határozata a dektívokról szabályzat alkotásának megakadályozása tárgyában és az ellen Rákossy Gyula felelőssége.

Dr. Tóth Béla vármegyei aljegyző kérelme segély nyújtása iránt.

Az őszi vetések és a vetőmag

Az alispán rendelete

Makó, december 29.

Napról-napra olvashattunk hivatalos jelentéseket arról, hogy azokat a területeket, melyeket gazdáink őszi szőlők búzával bevetni, az idén ijesztően kis részükben vetették be. A munkaerő hiánya és az abnormális hőcsapadékkal, időközönként kemény fagyjal jellemezhető időjárás az okai a mezőgazdasági munkálatok e pótlásra szoruló bevégeztettségének. Mondanunk sem kell, hogy az őszi búza jövő évi esőközönségnek milyen nagyfontosságú és beláthatatlan következményei vannak jövő mezőgazdasági, sőt egész gazdasági életünkre, annál kevésbé kell hangsúlyoznunk azt, hogy az elmaradt őszi vetéseket tavaszi vetésekkel kell pótolnunk. Hogy a mostani eszközökkel és körülmények között a tavaszi vetések sikerülhessenek, nemcsak a gazdatiszadalmnak, hanem mindenkinek kötelessége azok szerint az utasítások szerint tenni, élni, melyeket a kenyér- és liszt-fogyasztást szabályozó miniszteri rendeletek, továbbá azok a rendeletek foglalnak magukban, melyek közvetlenül a tavaszi vetések sikerének biztosítását célozzák. Ilyen rendelet az is, melyet Hervay István Csanádmegye alispánja ma tesz közzé. A rendelet — annak kiváló fontosságára való tekintettel — egész terjedelmében közöljük:

Napról-napra olvashattunk hivatalos jelentéseket arról, hogy azokat a területeket, melyeket gazdáink őszi szőlők búzával bevetni, az idén ijesztően kis részükben vetették be. A munkaerő hiánya és az abnormális hőcsapadékkal, időközönként kemény fagyjal jellemezhető időjárás az okai a mezőgazdasági munkálatok e pótlásra szoruló bevégeztettségének. Mondanunk sem kell, hogy az őszi búza jövő évi esőközönségnek milyen nagyfontosságú és beláthatatlan következményei vannak jövő mezőgazdasági, sőt egész gazdasági életünkre, annál kevésbé kell hangsúlyoznunk azt, hogy az elmaradt őszi vetéseket tavaszi vetésekkel kell pótolnunk. Hogy a mostani eszközökkel és körülmények között a tavaszi vetések sikerülhessenek, nemcsak a gazdatiszadalmnak, hanem mindenkinek kötelessége azok szerint az utasítások szerint tenni, élni, melyeket a kenyér- és liszt-fogyasztást szabályozó miniszteri rendeletek, továbbá azok a rendeletek foglalnak magukban, melyek közvetlenül a tavaszi vetések sikerének biztosítását célozzák. Ilyen rendelet az is, melyet Hervay István Csanádmegye alispánja ma tesz közzé. A rendelet — annak kiváló fontosságára való tekintettel — egész terjedelmében közöljük:

Minthogy egyrészt a munkások hiánya folytán, másrészt a szokatlan esős időjárás miatt az őszi mezőgazdasági munkák befejezése annyira akadályozva volt, hogy nagyon sok gazdának az elmaradt őszi vetéseket tavaszi vetésekkel kell pótolni, mert a mai viszonyok közt kétszeresen fontos dolog az, hogy az ország termőföldje bevetéssé, a hatóságok már előre gondoskodni

kell arról, hogy a gazdaközönségnek mindazon eszközök rendelkezésére álljanak, amelyek az őszi hiányos mezőgazdasági munkálatok pótlására szükségesek.

Ennélfogva, hogy a szükséges intézkedések minden irányban megtörténjenek, tudnom kell azon földterület nagyságát, amely terület a szokásos őszi búzavetésből bevetetlen maradt. Másodsor tudnom kell azt, hogy a gazdák ezen kimaradt területeket mielő gazdasági célokra üsbaitják használják, harmadsorban, hogy ezen bevetésre váró területek bevetéséhez szükséges magvak rendelkezésre álljanak-e.

E végből utasítom Makó város polgármesterét, hogy a mellékelt kimutatás adatainak pontos kitöltés mellett egyenként állapítsa meg a bevetendő területeket, az azokhoz szükséges vetőmag mennyiségeket.

Az elkészített kimutatások 1916. évi január 3-án a járási főszolgabírók által és Makó város polgármestere által nálam személyesen lesz bemutatandó, amely alkalommal az e célból megalkotott bizottság a kimutatások alapján megállapítja a vetőmag szükségleteket és amennyiben az illető birtokosnak a vetőmag rendelkezésre nem állana, annak beszerzéséről fog gondoskodni.

Mihez tartás végett közlöm, hogy a szükséges vetőmagvak az illetők részére készpénzfizetés mellett lesz beszerzendő. A vetőmag árát az illető a községek útján a makói kir. adóhivatalba fizetik be. A vetőmag árát a termésszámként a maximális árak és szállítási költségek figyelembe vétele mellett a bizottság fogja megállapítani.

Figyelmeztetem a járási főszolgabírót, a községek előjáróit,

és Makó város polgármesterét, hogy a bekívánt adatokat lelkiismeretes pontossággal, a tényleges állapotnak megfelelően, állapítsák meg, mivel egyrészt feltétlenül közérdeket képez, hogy az összes művelhető területek bevetéssé, és később már vetőmagról gondoskodni nem fog módjukban állani, másrészt pedig a közérdek legnagyobb sérelmére szolgálna az, ha a vetőmag céljaira való gabona akár állati eledellé, akár ipari célra használnának.

O'csó tűzifa a szegényeknek

5 korona mázsája

Makó, december 29.

Csanádmegye alispánjának, Hervay Istvának a drágaság által legérzékenyebben sújtott szegénysorsú lakosság érdekében való fáradságtalan buzgólkodását semmiem bizonyítja jobban, mint az a legújabb intézkedése, mellyel Makó szegénysorsú lakosságának o'csó tűzifát szerzett be.

A polgármesterhez a következő átiratot küldte:

A mai rendkívüli drágasági megélhetési viszonyok között, a midőn sok százan fordultak hozzám a célból, hogy részükre tűzifa beszerzését tegyem lehetővé — igyekeztem lehető kedvezményes ár mellett tűzifát beszerezni. Ezen törekvésemet oly kedvező siker kísérte, hogy amidőn a szegény lakosság, amely szükségletét csak kisebb mértékben tudja fedezni, a mai árakkal jóval kedvezőbb ár mellett juthat tüzelő anyaghoz.

Sikerült ugyanis az arad-csanádi vasutak igazgatóságától mint 250—300 öl tűzifát (500 ezer kilogramm) oly módon beszerezni, hogy a fát 100 kilogrammonként 5 koronáért árusítottam el, a beszerzett fát a vasutáraaság 1916. évi január hó első napjaiban kezdő szállítani és hogy a szegény lakosság a vasúttól való beszállítás költségeitől is megkíméltessek, elrendelem, hogy a vasúttól való beszállítás eszközösére mérsékelt térítmény mellett, mely térítmény vasuti kocsienként 10 koronánál magasabb nem lehet, a közérdeket szolgáló tűzifa beszerzését annak a jelentkezők között leendő elosztásával Teltsch Adolf makói fakereskedőt bízom meg, aki a elosztást métermázsánként külön díjazás nélkül teljesíteni tartozik.

A fa szétosztás polgármester ur által kiadandó utalvány alapján történik olyformán, hogy egy métermázsánál kevesebbet és 50 métermázsánál többet a megrendelt fából senki sem kaphat.

Felhívom ennélfogva polgármester urat, hogy haladéknélküli intézkedjék, hogy erről a lakosság kellő módon tudomást szerezzon, hogy a közérdek érdekében kirendeltessek a hogy az utalványozás, illetve az utalványok kiállítására s ezek nyilvántartásba vétele kellő módon megtörténjék. A fa a Teltsch fele faterlepre lesz beszállítandó és a közönségnek ott fog kiosztani készpénzfizetés mellett.

A közérdekre kirendelésénél kellő

figyelem fordítandó arra, hogy elsősorban a luxusfogatok és oly nagyobb gazdák fogatai rendelkezessék ki, akinek fogatai mezőgazdasági célokra kevésbé vannak igénybe véve.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. December 30. Csütörtök. Róm. kath. és Protest. Azizola vt. Görög-orosz dec. 17. Dániel pr. Nap kel 7 óra 49 percekor, nyugszik 4 óra 14 percekor.

Csanádmegye állandó választmánya szombaton délelőtti ülést tart, melyen a hétfői törvényhatósági bizottsági ülést készítik elő.

Meghívó. A makói függetlenségi 48-as II. ik olvasóköri 1916. év január hó 2-án, vasárnap délelőtti 11 órakor érkezőt tart. Dr. Kiss Pál elhalálozása folytán egy törvényhatósági bizottsági tag jelölése végett, melyre a III. ik kerületben levő szavazati joggal bíró polgárokat az 1559. számú 2600 ház számig tisztelettel meghívja az Elnökség.

Az orosz Vörös Kereszt ápoló nővérei a napokban Makóra érkeznek, hogy mint az egész országban, úgy nálunk is a munkára kocsított hadifoglyok helyzetét megvizsgálják. A magyar Vörös Kereszt Egylet kiküldöttjei is, egy közös megállapodás szerint ugyanebből a célból Oroszországban jártak, hogy a miénk helyzetéről számolhassanak be.

Polgári biztosok és rendőrök fizetése. Rákossy Gyula rendőrkapitány a városi tanácsosok azt az előterjesztést tette, hogy a polgári biztosok és rendőrök fizetésüket és lakbérüket ezenül ne utólagosan, hanem előre kapják meg. A rendőrkapitány előterjesztését a városi tanács legközelebbi ülésén fogja tárgyalni.

A burgonya ár-i. A 3573-915. M. E. számú rendelet 1. §-a értelmében 1916. január 1-től február 29-ig az értékesítési burgonyákra, nevezetesen a rózsá, hópehely, magna-bonum, kúfi, továbbá sárgahéjú és kusu burgonyáért 10 korona 50 fillér, minden más burgonyáért 9 korona legmagasabb ár követelhető, illetve szedhető.

Megnyílik a tábori csomagforgalom. Bécsből jelentik: Jan. 3-tól kezdve valamennyi tábori postahivatalnál továbbítani fogják a tábori postacsomagokat. A 11, 89, 51, 125, 149, 169 és 186 számú tábori postahivataloknál csomagokat mindennap, a többiekéin minden két hétfőjén, keddjén és csütörtökön lehet földelni. A postacsomagokban a következő tárgyakat szabad küldeni: 1. Főlésszerű és ruhásati cikkeket és 2. szivart, cigarettát és dohányt, pipát, szivarkapapirt és benzint nem tartalmazó tüszőszármakot. Ha a csomagok egyéb tárgyakat tartalmaznak, akkor nem további. hatók és a költségek megtérítése ellenében visszaküldetnek a földön.

A makói szintársulat vendégszereplése Szófiában. Szabadkáról írják: Nádasi József szingárgató társulatával Szófiában

akarna hosszabb ideig vendégszerepelt. Ebben az ügyben tárgyalt a direktor magával, ifj. Wlassics Gyula miniszteri titkárral, aki néhány nappal ezelőtt adott válaszában biztosította Nádasi Józsefet arról, hogy a magyar szintársulatok közül egyedül az 6 szintársulata kapja meg az engedélyt a Szófiában való vendégszereplésre. E vendégszereplést illetően Nádasi igazgató a következőket mondotta egy újságnak:

Szófián vendégszereplésünk harminc napra van tervezve. A legszébb prózai és zenés darabokat táruhá másorra. Most indulnak meg a tárgyalások a budapesti bolgár főkonzullal. A vendégszereplést csak április után tartjuk meg, mert az nagy előkészületeket igényel. Valószínű, hogy Szófiából Konstantinápolyba is ellátogatunk, ez azonban csak egyelőre terv.

A tűzkeresztt. Az új rendelet, amelyet öfelaáge nemrégiben alapított, tűzkeresztt elnevezéssel nemcsak a kocsikat, a tűzkeresztt két osztálya lesz: az első az a kocsis, aki a háttérben teljesített, vagy teljesít szolgálatot. A tűzkeresztt minden katonára megkapja, aki harcban küzdött, vagy szolgálatot teljesített. Az új kitüntetés, mint a díszetek a vaskeresztet, a gomblyukba tűzve fogják viselni.

Makarimíták a bór árat. A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét, amely megállapítja a nyers, a kész- és a hűtött borjúbór árat, továbbá hasított marhsbőrökért kérhető legmagasabb árakat.

Adományok. A polgármesteri hivatalnál a következő adományok folytak be: A hadiárva segélyezésére Dobay Kálmán Almásy utca 69. szám 20, Miklós Mihály polgár: Perczel-utca 4. koronát adományozott.

Anyakönyvi hírek. Házas ságot kötöttek: Lóbi Elemér, Gombó Minna. Elhaláltak: Juhász Julianna öz. Miklós Gáspár 45 éves, Erdős László 57 éves, Erki Kis Mihály 74 éves korában.

Rekvirált termények megőrzése

A hiány háromszorosát kell megfizetni

Makó, dec. 29

Návay Lajos miniszteri megbízott és Hervay István alispán a következő figyelmeztetést teszik közzé:

Saját jól felfogott érdekekben közlöm az érdekeltekkel, hogy a legközelebbi időben törvényerőre fog emelkedni a képviselőház által azon már elfogadott törvényjavaslat, melynek értelmében minden tulajdonos a nála hatóságilag lezárt (rekvirált) termény hiánytalan megőrzésére: az átadásig anyagilag is felelős, még pedig oly formán, hogy a tulajdonos az átadásnál megállapított hiányért az általa elsótt, elfogyasztott vagy megrongált áruért annak

háromszoros értékét tartozik megtéríteni.

Igy például ha valakinél 10 mm. tengerit lezártak és az átadáskor csak 8 mm. tengerit tud átadni azért, mert 2 mm. elhasznált, úgy összesen háromszor 2 mm. azaz 6 mm. kutorica maximális árát lesz köteles a hatóság elmarasztalása alapján megfizetni.

Mind ezek alapján a legnyomatékosabban figyelmeztetek mindenkit, hogy a lezárt termények megőrzésénél saját jól felfogott érdekeiben s a legélelkiismeretében járjon el.

A rokkant katonák jövője

Makó, dec. 29

Mikor a képviselőház tárgyalta a rokkant katonák ügyét, utasította a kormányt arra, hogy a rokkantokról, valamint az özvegyek és árva ellátásáról rendelkező törvényeket vegye revízió alá és olyan javaslatot terjesszen elő, mely a keresetképtelenségek tisztességes megélhetést biztosít. A Ház ha ározata után a esonka és béna katonákat gondozó bizottság hozzáfogott a javaslat előkészítéséhez s azvanigy járt el a Vörös Kereszt Egylet által kiküldött bizottság is. A beérkező javaslatok a minisztériumok törvényalkotó ügyosztályához kerülnek. Egyelőre természetesen csak a keretéről lehet szó, mert a nyújtandó segítség összegének végső megállapítása sok tekintetben függ az országban a háboru után való pénzügyi helyzetétől. Valószínű azonban, hogy a legközelebbi parlamenti ülésük egyikében már előterjesztésre kerül a kormány javaslat.

Ami a rokkantak gazdasági elhelyezését illeti, arra is történt intézkedés. Az államvasut elhatározta, hogy a rokkant vasutasokat visszavesszi szolgálatába, a földmívelésügyi miniszter pedig intézkedett, hogy a rokkant katonákat könnyebbíjta mezőgazdasági munkákkal foglalkoztassák. Az állami ipari ázemei szintén arra törekvésnek, hogy munkához juttassák a rokkant katonákat s a társadalom különböző egyesületei szintén erre törekvésnek.

Figyelmet érdemel az a külön akció is, melyet a munkásbiztosító pénztárak indítottak a rokkant katonák érdekében. Az Országos munkásbetegsegélyező és biztosségbiztosító pénztár igazgatósága már két ízben küldött felterjesztést a kormányhoz, kérve, hogy intézkedjék az iránt, hogy az aggasztó és rokkantsági biztosítás törvényhozás uton rendeztessek és a pénztár működésének körébe tartozzék. A felterjesztés alapján a to many a kétót fog egybehívni, amelyben tárgyalni fogják ama javaslatokat is, melyeket a munkás szakegyletek terjesztettek elő.

Stöwer-irógép

jutányos áron azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(1072)

110. fejezet.

Családi öröm.

— Dénese, én mint anya csak arra nézek, hogy leányom boldog legyen!

— No hát egy herceg csak jobban boldogíthatja őt, mint egy mihaszna komédiás!

— Az nagy kérdés, Dénes!

— Haha kacagott fel Péter gyonyosan. Ezt az okoskodást igazán nem értem.

— Egyébiránt erről most még kár vitatkozni! mondá Boriska. Részemről legalább szükségtelennek találom falra festeni az ördögöt. Ki tudja, vajjon egyáltalán bekövetkezik-e az, amitől te most annyira félsz? Am ha gondold, hogy bekövetkezhetik, akkor legjobban lenne haza utazni.

— Nem! rázta fejét Dénes. Én másképp akarom ennek elejét venni. Mártának érzelmeit más irányba fogjuk terelni. Össze fogjuk hozni Roberto herceggel. Ez egy igen derék csinos féfi, és ami a fő, tízezer millió vagyon ura.

— A vagyon nem boldogít, Dénes! monda Boriska mélabusan. Ahol szeretet nincs, ott nincs is igazi boldogság.

— Ebben igazad van! De a szegénységről sem lehet megeddani, hogy boldogít, — sőt ellenkezőleg, a szerelmet, ha van is, időnap előtt soványítja, míg ellenben a jót jobban ápolja és fejleszti.

Erre meg Boriska csóválta a fejét.

— Ez sem áll egészen, Dénes! A mi példánk legalább az ellenkezőjét bizonyítja! Gondolj vissza a mi házasegységünk első napjaira.

— Tudom már, mit akarsz mondani, Boriskám! És ebben már előre is igazat adok neked! Nem csak szegények voltunk, de rendkívül sokat szenvedtünk is! És hála az égnek, egymásiránti szerelmünk a legtisztább lánggal égett; később azonban...

Dénese elhalgatott.

Helyette azonban Boriska mondta:

— Később meghidegültél irántam, pedig akkor már jó körülmények között éltünk.

Folyt. köv.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban

Eladó föld.

Az igási-utfélen, Hórváth Istvánné szomszédságában

1 és fél köbös föld örökáron eladó.

Értekezni lehet Szemere-utca 15. szám alatt Görbe Sándorral

Figyelem!

Uj vízmentes ponyvák, morszolók, mérlegek, szecskavágók, répavágók és a legújabb sülyesztős rendszerű centrálbobbín és karikahajós

varrógépek

gramafonok és a legújabb hanglemezek olcsó árban beszerezhetők

Elüeck Samu cégnél

ORVOSOK

igazolják, mint legkifünőbb köhögés elleni szert a:

Működik használatuk

Köhögés

rekedtség, elnyájkasodás, hurok, aszmarkeztés ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 6100 orvosi és más egyes igazolja a biztos sikerét ezen étvagy gyógyszer és kellemes eszközként. Csak 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, napi osztagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerésztárban

9 hold föld a Verebesben és Bánomban eladó. Értekezni lehet: IRITZ MIKSÁVAL.

POÓR ENDRE

gyógyszerészi kapható Makón

VILMACRÉM

gyorsan és biztosan ható ar-labrador szer, szoptó, májfell, ara- és hárvértség és mindentelő bőrtisztító szer ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfittó szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfittó 1 korona. Gyógyszertárakban kapható.

Azonnal eladó

9 és fél kat. hold

jó minőségű

TANYAFÖLD

kövezett ut mellett. (Néhal Kiss Pál dr. tulajdona.) Értekezhetni Hajnal-utca.

Eladó házhely

A Lonovics-sugárton, az Erzsébet-szeretetházzal szemben levő

5 és fél láncc föld

mely házhelynek igen alkalmas, örökáron eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt;

Özv. Dr Kiss Pálné

Hajnal-utca.

Egy kis fias tehén eladó. Börcsök Antal-nénál Zöldfa-u 870 sz.

KIADÓ FÖLDEK.

közel a városhoz gabona és hagyma termesztésre Iritz Miksánál

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos árban felvételnek a kiadóhivatalban